

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ДЕРЖАВИ І ПРАВА УКРАЇНИ

Галузь знань **28 «Публічне управління та адміністрування»**

Спеціальність **281 «Публічне управління та адміністрування»**

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

Івано-Франківськ, 2022-2023 н.р.

Робоча програма «Основи держави і права України» для студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування». 19 с.

Розробники:

Сворак С. Д. – доктор юридичних наук, професор кафедри

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри управління та бізнес-адміністрування

Протокол від 30 серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри управління
та бізнес-адміністрування _____

(підпис)

П'ятничук І. Д.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»	Обов'язкова	
	Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»		
Змістових модулів – 2	Освітня програма Публічне управління та адміністрування	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: виконується в межах самостійної роботи		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 8	Освітній рівень: бакалавр	Лекції	
		16 год.	6 год.
		Практичні заняття	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні заняття	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
Індивідуальні завдання			
-	-		
Вид контролю: іспит			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 50 %

для заочної форми навчання – 11,11 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи держави і права України» є необхідність сформувати у студентів належний рівень правосвідомості; потреба в оволодінні ними практичними навичками застосування чинного законодавства України; необхідність виробити у студентів вміння аналізувати наявні в Україні правові явища, державно-правову дійсність та правові процеси.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи держави і права України» є:

- ознайомлення студентів з проблемами історії виникнення держави і права;
- поглиблення та вдосконалення знань закономірностей державно-правових явищ;
- сформувати у студентів цілісну систему знань про основи конституційного, цивільного, сімейного, трудового, кримінального законодавства та законодавства про адміністративну відповідальність в Україні.

Компетентності навчання:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ФК.3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

ФК.7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

ФК.11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

Програмні результати навчання:

ПР5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.

ПР6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства

у сфері публічного управління та адміністрування.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи теорії держави і права

Тема 1. Основи теорії держави.

Держава як історичне явище. Причини виникнення держави. Основні теорії походження держави. Поняття та ознаки держави. Поняття функцій держави. Внутрішні та зовнішні функції держави.

Форма держави. Характеристика форми державного устрою, державного правління та державного режиму. Механізм та апарат держави.

Правова держава. Поняття і основні ознаки правової держави. Держава і громадянське суспільство. Поняття громадянського суспільства, його ознаки та структура.

Тема 2. Основи теорії права.

Поняття та ознаки права. Соціальна цінність права. Сутність, функції, принципи права. Об'єктивне та суб'єктивне право. Джерела (форми) права: поняття, види.

Нормативно-правовий акт. Поняття та ознаки закону.

Норма права та її структура. Система права. Система законодавства. Мета і форми систематизації нормативно-правових актів.

Поняття правовідносин та їх структура. Суб'єкти правовідносин, їх види. Правосуб'єктність. Юридичний обов'язок. Об'єкти правовідносин, їх види. Класифікація правових відносин. Поняття та ознаки юридичних фактів.

Тема 3. Основи правової поведінки та юридичної відповідальності.

Правова поведінка: поняття, види. Поняття та ознаки правомірної поведінки.

Загальне поняття правопорушення. Склад правопорушення. Види правопорушень. Причини правопорушень.

Юридична відповідальність: поняття, ознаки, види. Мета, функції і принципи юридичної відповідальності.

Змістовий модуль 2. Основні галузі права України

Тема 4. Основи конституційного права України.

Загальна характеристика конституційного права як провідної галузі права

України. Поняття, предмет конституційного права. Суб'єкти конституційного права. Джерела конституційного права. Конституційна форма держави Україна.

Поняття та структура конституційно-правового статусу людини і громадянина. Громадянство України як елемент правового статусу. Принципи конституційно-правового статусу. Права людини: поняття, ознаки. Конституційні права та обов'язки людини і громадянина, їх класифікація. Обов'язки людини і громадянина за Конституцією України. Правовий статус іноземців, осіб без громадянства та біженців.

Вибори і виборча система. Система державних органів в Україні.

Тема 5. Основи цивільного права України.

Поняття цивільного права. Предмет цивільного права. Цивільні правовідносини. Суб'єкти та об'єкти цивільних правовідносин.

Поняття і загальна характеристика цивільної правоздатності і цивільної дієздатності. Фізичні та юридичні особи як суб'єкти цивільного права.

Поняття і форми власності в Україні. Право інтелектуальної власності. Суб'єкти та об'єкти права інтелектуальної власності.

Цивільно-правові договори: поняття і види. Загальна характеристика окремих видів цивільно-правових договорів. Цивільно-правова відповідальність.

Спадкове право. Поняття спадщини. Спадкування за законом і за заповітом. Право на обов'язкову частку спадщини. Прийняття спадщини.

Тема 6. Основи сімейного права України.

Сімейне право: поняття, предмет, суб'єкти сімейних правовідносин. Поняття сім'ї та шлюбу за сімейним законодавством. Рівність прав та обов'язків подружжя.

Порядок укладення шлюбу і створення сім'ї. Особисті немайнові та майнові права подружжя. Шлюбний договір. Припинення шлюбу і визнання шлюбу недійсним.

Взаємні права та обов'язки батьків і дітей. Позбавлення батьківських прав. Опіка і піклування. Усиновлення. Правове регулювання усиновлення.

Тема 7. Основи трудового права України.

Поняття та предмет трудового права. Джерела та суб'єкти трудового права.

Поняття, сторони, зміст та порядок укладення трудового договору. Трудові правовідносини.

Підстави та порядок розірвання трудового договору. Порядок припинення трудового договору з ініціативи працівника. Порядок припинення трудового

договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу.

Робочий час і його види. Час відпочинку.

Трудова дисципліна. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність. Особливості праці жінок, молоді та інвалідів.

Індивідуальні й колективні трудові спори, порядок їх розгляду.

Тема 8. Основи кримінального права України.

Поняття і система кримінального права України. Поняття та ознаки злочину. Склад злочину. Стадії вчинення злочину. Добровільна відмова від доведення злочину до кінця.

Співучасть у вчиненні злочину. Поняття неосудності.

Кримінальне покарання: поняття та ознаки. Види кримінальних покарань. Звільнення від кримінальної відповідальності. Особливості відповідальності неповнолітніх. Амністія і помилування.

Тема 9. Основи адміністративного права України.

Поняття, предмет і метод адміністративного права України. Система та джерела адміністративного права. Адміністративно-правові норми та відносини. Поняття і види адміністративних проступків. Склад адміністративного правопорушення. Поняття і види адміністративної відповідальності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л.	п.	лаб	інд.	с.р.		л.	п.	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовний модуль 1.												
Тема 1. Основи теорії держави	11	2	2			7	11	-	-			11
Тема 2. Основи теорії права	11	2	2			7	11	2	2			7
Тема 3. Основи правової поведінки та юридичної відповідальності	10	2	2			6	10	2	2			6
Разом за змістовим модулем 1	32	6	6			20	32	4	4			24
Змістовний модуль 2.												
Тема 4. Основи конституційного права України.	11	2	2			7	11	1	-			10
Тема 5. Основи цивільного права України.	11	2	2			7	11	1	-			10

Тема 6. Основи сімейного права України.	9	1	1			7	9	-	-			9
Тема 7. Основи трудового права України	8	1	1			6	8	-	-			8
Тема 8. Основи кримінального права України	10	2	1			7	10	-	-			10
Тема 9. Основи адміністративного права України	9	2	1			6	9	-	-			9
Разом за змістовим модулем 2	58	10	8			40	58	2				56
Усього годин	90	16	14			60	90	6	4			80

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Основи теорії держави	2
2.	Основи теорії права	2
3.	Основи правової поведінки та юридичної відповідальності	2
4.	Основи конституційного права України.	2
5.	Основи цивільного права України.	2
6.	Основи сімейного права України.	1
7.	Основи трудового права України	1
8.	Основи кримінального права України	1
9.	Основи адміністративного права України	1
	Разом	14

6. Теми лабораторних занять

Відповідно до робочої програми з дисципліни «Основи держави і права України» лабораторні заняття не заплановані.

7. Самостійна робота

Самостійна робота студентів при вивченні дисципліни «Основи держави і права України» складається з різних її видів:

- 1) підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних занять);
- 2) самостійне поглиблене опрацювання тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом та проходження тестування за результатами опрацювання;
- 3) підготовка індивідуального проєкту.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Основи теорії держави	7
2.	Основи теорії права	7
3.	Основи правової поведінки та юридичної відповідальності	6
4.	Основи конституційного права України.	7
5.	Основи цивільного права України.	7
6.	Основи сімейного права України.	7
7.	Основи трудового права України	6
8.	Основи адміністративного права України	7
9.	Основи кримінального права України	6
	Разом	60

8. Індивідуальне завдання

(виконується в межах самостійної роботи)

Вивчення дисципліни «Основи держави і права України» передбачає обов'язкову підготовку індивідуального проєкту. Зміст індивідуального завдання: висвітлено на сайті дистанційного навчання.

9. Методи навчання

За характером пізнавальної діяльності, при вивченні дисципліни «Основи держави і права України» використовуються наступні методи навчання.

Методи навчання	Характеристика
Наочні методи навчання	Ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації (читання лекцій та підготовка практичних завдань із використанням мультимедійних презентацій, демонстрація тематичних відеороликів).
Інтерактивні методи навчання	Ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою, а викладач виступає координатором та наставником, а також стежить за дотриманням навчальних та етичних норм. Серед інтерактивних методів навчання використовуються: відповіді на запитання та опитування думок здобувачів освіти, кейс-стаді, дискусії, мозковий штурм, ігровий метод.
Практичні методи навчання	Передбачають виконання практичних завдань. Серед практичних методів навчання використовуються практичні роботи, вправи, написання есе.

Інноваційні методи навчання	Поєднують інтерактивні та комп'ютерні технології. Серед інноваційних методів навчання використовуються: компетентнісний метод (спрямований на розвиток професійних навичок, вмінь та якостей здобувачів освіти), проектно-дослідницький метод (спрямований на вирішення проблемного питання через розвиток пошукових та аналітичних якостей здобувачів освіти, а також навичок командної роботи), використання інформаційно-комунікаційних технологій та діджитал-інструментів. Програми і сервіси, які використовуються: сервіси та програмні продукти від Microsoft, інструменти Google, графічні редактори Crello та Canva, хмарне презентаційне програмне забезпечення Prezi, конструктор лендінгових сторінок of.ua, Diagrams.net, Kahoot, Mentimeter, QR Генератор, Cutt.ly.
Методи дистанційного навчання	Ґрунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської авторської системи дистанційного навчання, платформ для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications, Google Meet, Cisco Webex.

10. Методи контролю та критерії оцінювання

Накопичування балів під час вивчення дисципліни здобувачем вищої освіти здійснюється у такому співвідношенні (підсумковий контроль у формі

екзамену):

1) обсяг балів за практичні заняття – 25 %

2) обсяг балів за самостійну роботу:

- тестування – 15 %

- індивідуальний проєкт – 10 %

3) обсяг балів за екзамен – 50 %.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті за виступ та виконання письмового завдання студентом. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми під час роботи на практичних заняттях та набутих професійних навичок під час виконання практичних завдань.

Оцінювання відповідей здобувачів освіти на практичних заняттях відбувається згідно навчального розкладу за 100 бальною шкалою. Вага оцінки за кожен вид навчальної роботи та відповідну тему відображена у таблиці. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за виконання завдань на практичних заняттях складає 25 балів.

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

№ теми Вид навчальної роботи	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Разом
Практичне заняття	3	3	3	3	3	2,5	2,5	2,5	2,5	25

(опрацювання завдання)										
Самостійна робота (тестування з теми)	2	2	2	2	2	2	1	1	1	15
Самостійна робота (індивідуальний проєкт)										10
Екзамент										50
Максимальна к-ть балів										100

Критерії поточного оцінювання:

«90-100 балів» – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.

«70-89 балів» – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

«50-69 балів» – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

«Менше 50 балів» – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру, взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни чи підготувавши дайджест (добір уривків з

різних джерел на певну тематику). У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки:

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які пройшли навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру.

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які взяли участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни.

1 бал – нараховується здобувачам освіти, які підготували дайджест на певну тематику в межах вивчення дисципліни.

Також за рішенням кафедри управління та бізнес-адміністрування здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4).

Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Контроль за самостійну роботу.

Самостійна робота здобувачів освіти передбачає:

1. Тестування.
2. Підготовка індивідуального проєкту.

Тестовий контроль. Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (d-learn.pnu.edu.ua) (дві спроби – кращий результат).

Оцінювання за кожен тестовий контроль здійснюється за 100 бальною шкалою. Вага оцінки за відповідну тему відображена у таблиці вище. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за тестовий контроль складає 15 балів.

Підготовка індивідуального проєкту.

Вивчення дисципліни передбачає обов'язкову підготовку індивідуального проєкту. Оцінювання індивідуального проєкту здійснюється за 100 бальною шкалою. Максимальна кількість балів за індивідуальний проєкт складає 10 балів. Сума балів за індивідуальний проєкт розраховується за наступною формулою:

$$y = \frac{x \times 10}{100},$$

де x – кількість балів, яку отримав здобувач вищої освіти (за 100-бальною шкалою).

Метою підготовки індивідуального проєкту є закріплення теоретичних знань і практичних навичок з дисципліни.

Критерії оцінювання індивідуального проєкту:

«90-100 балів» – індивідуальний проєкт виконано на високому рівні, вирішено усі поставлені завдання. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив повне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«70-89 балів» – індивідуальний проєкт містить деякі незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив достатнє володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«50-69 балів» – індивідуальний проєкт містить незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно, проте сам проєкт не містить всебічного аналізу, а поставлені питання вирішені не повністю. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив загальне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«Менше 50 балів» – індивідуальний проєкт не відповідає поставленим завданням, допущені суттєві помилки та неточності.

Підсумковий семестровий контроль являє собою підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що з даної дисципліни здійснюється у формі екзамену. Підсумковий семестровий контроль оцінюється від 0 до 100 балів і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.

Оцінювання за екзамен відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходиться на ваговий коефіцієнт 0,5. Оцінка за екзамен формується із суми відповідей здобувачів освіти (максимум 50 балів):

- 1) 1 теоретичне запитання (15 балів);
- 2) розв'язування тестових завдань (15 балів: 5 тестів по 3 бали кожен);
- 3) вирішення практичного завдання (20 балів).

В умовах дистанційного навчання ідентифікація здобувача вищої освіти відбувається з використанням програми Zoom і екзамен складається через виконання тільки письмової компоненти (30 тестових питань у системі дистанційного навчання університету (d-learn.pnu.edu.ua) (максимум 50 балів).

Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві (талон No2) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон No3) реалізується виключно у тестовій формі з

використанням організаційно-технологічних процесів.

Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).

Шкала оцінювання для екзамену

університетська	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
80-89	B	добре
70-79	C	
60-69	D	задовільно
50-59	E	
25-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-24	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Перелік питань, які виносяться на екзамен

1. Держава як історичне явище.
2. Причини виникнення держави.
3. Основні теорії походження держави.
4. Поняття та ознаки держави.
5. Поняття функцій держави.
6. Внутрішні та зовнішні функції держави.
7. Форма держави.
8. Характеристика форми державного устрою, державного правління та державного режиму.
9. Механізм та апарат держави.
10. Правова держава.
11. Поняття і основні ознаки правової держави.
12. Держава і громадянське суспільство.
13. Поняття громадянського суспільства, його ознаки та структура.
14. Поняття та ознаки права.
15. Соціальна цінність права.
16. Сутність, функції, принципи права.
17. Об'єктивне та суб'єктивне право.
18. Джерела (форми) права: поняття, види.
19. Нормативно-правовий акт.
20. Поняття та ознаки закону.

21. Норма права та її структура.
22. Система права.
23. Система законодавства.
24. Мета і форми систематизації нормативно-правових актів.
25. Поняття правовідносин та їх структура.
26. Суб'єкти правовідносин, їх види.
27. Правосуб'єктність.
28. Юридичний обов'язок.
29. Об'єкти правовідносин, їх види.
30. Класифікація правових відносин.
31. Поняття та ознаки юридичних фактів.
32. Правова поведінка: поняття, види.
33. Поняття та ознаки правомірної поведінки.
34. Загальне поняття правопорушення.
35. Склад правопорушення.
36. Види правопорушень.
37. Причини правопорушень.
38. Юридична відповідальність: поняття, ознаки, види.
39. Мета, функції і принципи юридичної відповідальності.
40. Загальна характеристика конституційного права як провідної галузі права України.
41. Поняття, предмет конституційного права.
42. Суб'єкти конституційного права.
43. Джерела конституційного права.
44. Конституційна форма держави Україна.
45. Поняття та структура конституційно-правового статусу людини і громадянина.
46. Громадянство України як елемент правового статусу.
47. Принципи конституційно-правового статусу.
48. Права людини: поняття, ознаки.
49. Конституційні права та обов'язки людини і громадянина, їх класифікація.
50. Обов'язки людини і громадянина за Конституцією України.
51. Правовий статус іноземців, осіб без громадянства та біженців.
52. Вибори і виборча система.
53. Система державних органів в Україні.
54. Поняття цивільного права.
55. Предмет цивільного права.
56. Цивільні правовідносини.
57. Суб'єкти та об'єкти цивільних правовідносин.
58. Поняття і загальна характеристика цивільної правоздатності і цивільної дієздатності.
59. Фізичні та юридичні особи як суб'єкти цивільного права.
60. Поняття і форми власності в Україні.
61. Право інтелектуальної власності.
62. Суб'єкти та об'єкти права інтелектуальної власності.

63. Цивільно-правові договори: поняття і види.
64. Загальна характеристика окремих видів цивільно-правових договорів.
65. Цивільно-правова відповідальність.
66. Спадкове право.
67. Поняття спадщини. Спадкування за законом і за заповітом.
68. Право на обов'язкову частку спадщини. Прийняття спадщини.
69. Сімейне право: поняття, предмет, суб'єкти сімейних правовідносин.
70. Поняття сім'ї та шлюбу за сімейним законодавством.
71. Рівність прав та обов'язків подружжя.
72. Порядок укладення шлюбу і створення сім'ї.
73. Особисті немайнові та майнові права подружжя. Шлюбний договір.
74. Припинення шлюбу і визнання шлюбу недійсним.
75. Взаємні права та обов'язки батьків і дітей.
76. Позбавлення батьківських прав.
77. Опіка і піклування. Усиновлення.
78. Правове регулювання усиновлення.
79. Поняття та предмет трудового права. Джерела та суб'єкти трудового права.
80. Поняття, сторони, зміст та порядок укладення трудового договору.
81. Трудові правовідносини.
82. Підстави та порядок розірвання трудового договору.
83. Порядок припинення трудового договору з ініціативи працівника.
84. Порядок припинення трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу.
85. Робочий час і його види. Час відпочинку.
86. Трудова дисципліна.
87. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність.
88. Особливості праці жінок, молоді та інвалідів.
89. Індивідуальні й колективні трудові спори, порядок їх розгляду.
90. Поняття і система кримінального права України.
91. Поняття та ознаки злочину.
92. Склад злочину. Стадії вчинення злочину.
93. Добровільна відмова від доведення злочину до кінця.
94. Співучасть у вчиненні злочину. Поняття неосудності.
95. Кримінальне покарання: поняття та ознаки.
96. Види кримінальних покарань.
97. Звільнення від кримінальної відповідальності.
98. Особливості відповідальності неповнолітніх.
99. Поняття, предмет і метод адміністративного права України.
100. Адміністративно-правові норми та відносини.

12. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:

1. Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

2. Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

3. Положення про запобігання академічному плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

4. Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

5. Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

6. Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності».

Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

Пропуски занять (відпрацювання)

Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4).

Ознайомитися з положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Виконання завдання пізніше встановленого терміну

У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4-5).

Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Невідповідна поведінка під час заняття

Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень

про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти».

Ознайомитися із положенням можна за посиланням:
<https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019)

Ознайомитися із положенням можна за посиланням:
<https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

12. Рекомендовані літературні джерела

1. Сайт дистанційного навчання. URL : <https://test-d-learn.pnu.edu.ua/>.
2. Мельник М.І. «Правоохоронні органи та правоохоронна діяльність». К.: «Атіка», 2019. 576 с.
3. Основи держави і права України: Підручник /За ред. проф. В.Л. Ортинського, проф. В.К. Грищука, М.А. Мацька. К.: Знання, 2018. 583 с.
4. Шляхтун П.П. Конституційне право України: Підручник. К.: Освіта України, КНТ, 2018 592 с.
5. Адміністративне право: Навч. пос. /О.І. Остапенко, З.Р. Кісіль, М.В. Ковалів, Р.В. Кісіль. К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2018. 536 с.
6. Правознавство: Навч. посіб. /С.В. Дрожжина, О.О. Одінцова, В.О. Кондратьєв та ін.; За ред. С.В. Дрожжиної. К.: Знання, 2018. 350 с.
7. Komnatnyi S., O. Sheremet, V. Suslykov, K. Lisova, S. Svorak. The role of the factors determining national character in building civil society. Cuestiones Politicas. Vol. 39 Num. 69 (2021). P. 774-795.
8. Tkachuk I., Shynkarenko R., Tokovenko O., Svorak S., Lavoryk A. Hybrid threats and the transformation of the state political institute: a neo-institutional approach. Journal of Interdisciplinary Research, 2021. 11/01-XVI. P. 29-33.
9. Lutska H., Vivcharuk D., Babetska I., Shutak I., Shevchuk L., Svorak S. Comparative legal analysis of the legal aspects of property contracts between spouses. Vol. 38, Issue 4, 2021. P. 18-25.
10. Tetiana Madryha, Oleksandr Kornievskyy, Yevgen Pereguda, Irina Bodrova, Stepan Svorak. Transformation of Civil Society in the Context of Political Radicalism

in Eastern Europe. Cuestiones Políticas, Volumen 40, Número 74, с. 268-292. 2022.

11. Сворак С. Д. Державно-правовий устрій ЗУНР як феномен європейської історії // Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького: Журнал. Серія Право. № 6 (18). 2018 С. 31-37. 1

12. Сворак С. Д. «Основи державного устрою Галицької республіки» в контексті європейського конституціоналізму // Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького: Журнал. Серія Право. № 8 (20). 2019. С. 112-119.

13. Сворак С. Д. Концепт державотворення у політико-правових поглядах п. Полтави Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника: Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України. Зб. наук.статей. 2022. Вип. 60.

Допоміжна

1. Конституція України. Науково-практичний коментар. 2-ге вид., перероб. і доп. Х., 2011.

2. Цивільний кодекс України. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

3. Кримінальний кодекс України. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

4. Сімейний кодекс України. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>.

5. Кодекс законів про працю. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.

6. Кодекс України про адміністративні правопорушення. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> .

7. Кримінально-процесуальний кодекс України. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1001-05>.

8. Цивільний процесуальний кодекс України. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.